

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ par. rzym.-kat. pw. św. Michała Archaniola

2. Czas powstania

1897-1904 r.

3. Miejscowość

CIEKLIN

1.

2.

4. Adres 38-222 Cieklin

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo podkarpackie, d. krośnieńskie

gmina Dębowiec

6. Poprzednie nazwy miejscowości

1288 - Ciekolino; 1354-Scielkin; 1581-Cieklin

7. Przynależność administracyjna 1.VI. 1975

województwo rzeszowskie

powiat Jasło

8. Właściciel i jego adres

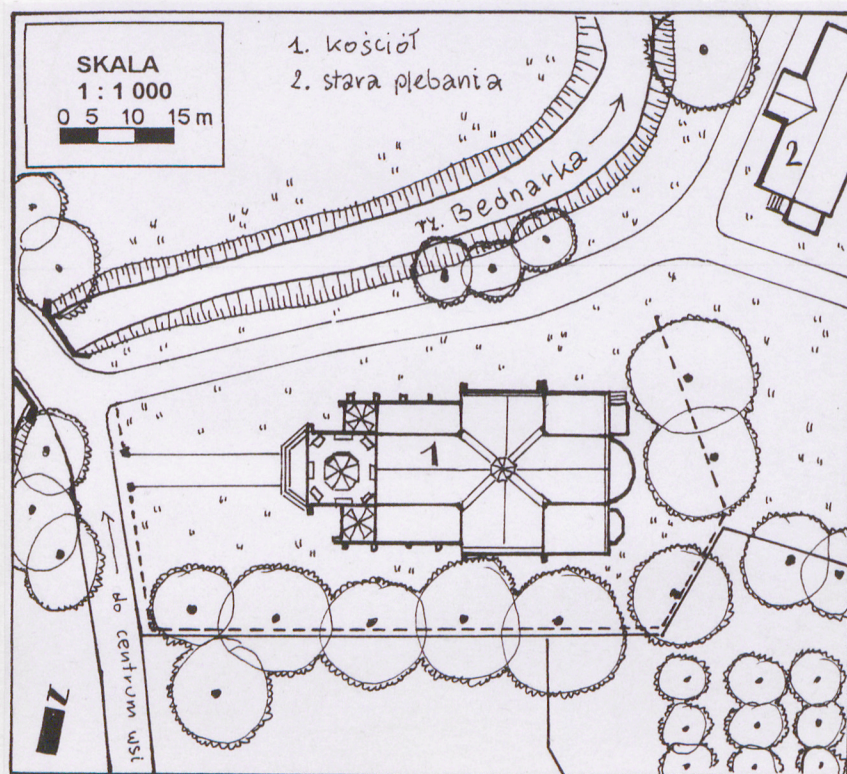
Parafia rzym.-kat. pw. św. Michała Archaniola
38-222 Cieklin Diecezja rzeszowska

9. Użytkownik i jego adres

Parafia rzym.-kat. pw. św. Michała Archaniola
38-222 Cieklin nr tel. 0-13 4791800

10. Rejestr zabytków

Nr A-322 Data 1994

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

Obecny obiekt jest trzecim kościołem powstałym na tym samym miejscu we wsi Cieklin.

- **przed 1480-** kronikarz J. Długosz odnotował istnienie kościoła parafialnego we wsi Cieklin, która wówczas była własnością Skarbka, herbu Powała. W **1485 r.** kościół był drewniany, a jego konsekracja miała miejsce w **1542 r.**, kiedy właścicielem wsi był Mikołaj Mniszech.

- **1631-** w Cieklinie powstał kolejny kościół, wybudowany z drewna modrzewiowego, po zniszczeniu poprzedniego. Poświęcenia nowego kościoła pw. św. Michała Archanioła dokonał 4 września 1640 r. ks. biskup sufragan krakowski, Tomasz Oborski. Z tego czasu zachowała się marmurowa tablica pamiątkowa, obecnie umieszczona w ścianie przedsionka.

- **1897-** na miejscu zniszczonego kościoła rozpoczęto budowę nowej świątyni według planów architekta **Jana Sas-Zubrzyckiego**. Proboszczem był wówczas ks. Mikołaj Dzierżyński (Dzierżyński). Dzięki jego staraniom, pracy i składkom parafian oraz Panien Norbertanek ze Zwierzyńca w Krakowie (w 1889 r. Cieklinie nabyły dwór Z. S. Wilkoszewskiego; w nim mieszkały SS. Wizytki przybyłe z Wersalu pod Paryżem), budowę kościoła ukończono w **1904 r.** W tymże roku 14 października poświęcenia świątyni dokonał ks. biskup przemyski J. S. Pelczar. Do budowy kościoła użyto kamień z miejscowego kamieniołomu z Góry Cieklinka.

Obecny kościół wybudowany w latach 1897-1904 prezentuje dobrze zachowane pierwotne cechy utrzymane w stylu eklektycznym, z użyciem elementów stylu romańskiego i gotyckiego.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

1. Sytuacja - w środkowej części wsi, nieco oddalony od drogi prowadzącej z Osobnicy przez Cieklin do drogi Gorlice - Dukla, w pobliżu dawnej szkoły, w zakolu rzeczki Bednarki, na jej lewym brzegu; blisko skrzyżowania, gdzie od murowanej kapliczki prowadzi droga, w kierunku zachodnim na cmentarz parafialny, a we wschodnim dróżka doprowadzająca przez mostek na Bednarce do kościoła, i dalej do posesji plebańskiej. Kościół usytuowany jest na płaskim terenie, na placu zbliżonym do owalu, skierowany prezbiterium na pn.-wsch., wolnostojący. Od pn. strony przez dróżkę sąsiaduje z dość wysokim brzegiem rzeki Bednarki. Od tej strony plac przykościelny jest nieogrodzony, od pozostałych otoczony metalowym ogrodzeniem. W pd.-wsch. części placu, w jego wnętrzu obwodzi rosną stare drzewa. Kościół w krajobrazie wsi stanowi wyraźną dominantę wysokościową.

2. Materiał, konstrukcja, technika - kościół murowany jest z zewnątrz z ciosów piaskowca, a od wewnątrz z cegły ceramicznej, pełnej. **Mury:** z zewnątrz o wątku z przewagą regularnego, o licu gładkim, groszkowanym i z guzami; wewnątrz otynkowane. Dekoracje architektoniczne wykonane z piaskowca, i z cegły. **Cokół** licowany ciosami z piaskowca. Mury obwodowe wzmocnione są skarpami 2-schodkowymi umieszczonymi w narożach i odpowiednio do układu przeszł. Mury u podstawy wieży, przy łuku tęczowym znacznie pogrubione. Skarpy osłonięte kamiennymi kapnikami; także podokienniki. **Sklepienia** wsparte są na murach obwodowych, filarach, kolumnach wolnostojących, i półkolumnach oraz pilastrach. **Otwory**, biforia, nisze i blendy sklepione są łukiem pełnym, 2-ramiennym, odcinkowym, 3-listnym, schodkowym, kółście i płasko. Są rozglifione przeważnie do wewnątrz, niektóre profilowane. W otworach okiennych transeptu są profilowane węgry i laskowania. **Sklepienia:** w prezbiterium - krzyżowe przechodzące w absydie w konchowe; analogiczne w kaplicy św. Rodziny; w zakrystii - kolebkowe z lunetami; w przedsionku do niej - strop żelbetowy, płaski; na skrzyżowaniu transeptu - gwieździste z żebrami; w ramionach transeptu - krzyżowe, i krzyżowe przechodzące w konchowe; w przesionkach transeptu - dwudzielne z gurtami; nawie głównej, i bocznych - krzyżowe z gurtami; w podchórzu - strop płaski; oraz pod wieżą - krzyżowe; w przedsionku od zach. strop żelbetowy, płaski. **Wieżba dachowa:** drewniana, konstrukcji płatwiowo-krokwiowej; sygnaturki - słupowo-zastrzałowa. Hełm sygnaturki poszerzony przypustnicą. Dachy i ściany sygnaturki kryte są blachą ocynkowaną. Iglica wieży oraz towarzyszący jej wieniec kapliczek i szczytów wykonane są z płyt piaskowca. Rynny i obróbki blacharskie z blachy miedzianej. **Posadzka:** w kościele - płytki lastriko, 2-barwne, ułożone w romb; w przedsionku chóru - stara posadzka kamienna; wylewka lastriko; podłoga biała. **Schody** zewnętrzne i ich parapety - z piaskowca, stare i nowe, 1-biegowe, powrotne. Schody: na ambonę - w klatce tunelowej, kręcone, stopnie z piaskowca, osadzone w murze; na chór - drewniane, policzkowe, 3-biegowe, łamane, z podestem. Podest przed drzwiami głównymi - z płyt piaskowca, nowy. **Drzwi** drewniane, konstrukcji ramowo-płycinowej, z ozdobnymi kutymi zawiasami, stare zamki: wrota frontowe - bliźniacze, 1-skrzydłowe z furtką, z dekoracją snycerską maswerkową, z zawiasami i ozdobnymi taśmami żelaznymi w postaci stylizowanych wici; boczne - 1 i 2-skrzydłowe, spągowe, zdobione deseczkowaniem poziomym i ukośnym; wewnątrz kościoła - także, i częściowo przeszkłone z podziałem szczelinowym; ściana stolarska 4-skrzydłowa, częściowo przeszkłona z podziałem szczelinowym, z drzwiami wahadłowymi i na zawiasach, z 2-dzielnym nadświetlem, o zdobieniu neogotyckim. **Okna:** metalowe - z witrażami wielobarwnymi, i 1-skrzydłowe; drewniane - 1-skrzydłowe krosnowe i skrzynkowe, z podziałem szczelinowym. W wieży żaluzje drewniane. Stopnie kamienne. Krzyże wież są metalowe, kute, często o ozdobnej dekoracji.

<p>14. Kubatura</p> <p>7 254 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>806 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>sakralne</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>sakralne</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>Po usunięciu zniszczeń wojennych w następnych latach prace remontowe prowadzone były na bieżąco systemem gospodarczym.</p> <p>W 1970 roku polichromię ścienną, figuralną wykonał St. Inglot.</p> <p>Wokół kościoła położono opaskę betonową.</p> <p>W 1994 r. rozpoczęto prace remontowe; odnowiono elewacje kościoła, oczyszczono kamień, zabezpieczono go, uzupełniono brakujące elementy i spoiwo, częściowo wymieniono zniszczone stopnie schodów.</p> <p>Przeprowadzono regulację płynącego w pobliżu obiektu potoka Bednarka. Przeprowadzono odwodnienie obiektu. Witraże osłonięto siatką.</p> <p>M. Babicz, <i>Dokumentacja konserwatorska I-ego etapu-Fasada pn.</i>, sygn. 3451, [w:] <i>Archiwum SOZ w Krośnie</i>.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Stan zachowania obiektu jest dobry.</p> <p>Kościół niemal bez naruszeń zachowuje pierwotne cechy stylowe w wyglądzie zewnętrznym oraz w wystroju wnętrza.</p> <p>Mury stabilne, bez zagrożeń konstrukcyjnych, odkształceń i pęknięć.</p> <p>Widoczne są od wewnątrz ślady zawilgocenia murów obwodowych w przyziemiu, krystalizacja soli, złuszczenia tynku, i liszaje. Tu i ówdzie odpada tynk.</p> <p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Wszelkie prace remontowe i modernizacyjne należy prowadzić po uzgodnieniu ze służbami konserwatorskimi.</p> <p>Chronić zachowany pierwotny układ wnętrza, bryłę obiektu oraz zabytkowe elementy i wyposażenie.</p> <p>Należy kontrolować stopień wilgotności we wnętrzu kościoła i zaprowadzić prawidłowo działającą wentylację.</p> <p>Należy uporządkować plac przykościelny i właściwie zagospodarować.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

W. Sarna, *Opis powiatu jasielskiego*, Jasło 1908.

Katalog Zabytków Sztuki Jasła, oprac. J. Ross, 1957, [w:] Archiwum SOZ, Rzeszów.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowywania, sygnatury)

25. Opracował

tekst mgr Barbara Bosak, IX. 2000 r. *Boś*

Imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki mgr Barbara Bosak, IX. 2000 r. *Boś*

Imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. mgr B. Bosak, IX. 2000 r. *Boś*

Miejsce przechowywania negatywów u A.B. Bosak

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

3 wkładki

1. Miejscowość CIEKLIN	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Kościół par. rzym.-kat. św. Michała Archanioła w Cieklinie	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) . tekst i 3 fotografie
----------------------------------	---	---

c.d. tekstu z pkt. 13.

3. Rzut - o bogatym programie; głównym motywem założenia jest krzyż łaciński powstały ze skrzyżowania nawy głównej z transeptem. Prezbiterium prostokątne, 2-przęsłowe, zamknięte apsydą o rzucie półkola; z niego dostępna jest od pn. zakrystia, prostokątna, i przy wsch. ścianie takiż, wąski przedsionek, z którego wyjście schodami na zewnątrz. Z zakrystii wejście schodami na ambonę i emporę. Z prezbiterium dostępna jest od pd. kaplica, na rzucie kwadratu zamknięta apsydą; od wewnątrz o rzucie półkola, od zewnątrz trójboku. Skrzyżowanie transeptu jest szersze od prezbiterium, oktagonalne, z ramionami stanowiącymi przedłużenie zakrystii i kaplicy, a ich przestrzeń przedłużają przedsionki, 2-przęsłowe, o planie kwadratu i trapezu. Z pd. ramiona transeptu dostępna jest kaplica i nawy boczne korpusu; z ramienia nawy pn. zamkniętego półkolistą apsydą, przez przedsionek jest wyjście na zewnątrz schodami, oraz wejście do nawy bocznej korpusu. Korpus nieco węższy od transeptu jest na planie prostokąta, 3-nawowy, 3-przęsłowy. Prześla środkowe są jednakowe, prostokątne; także boczne, dwa razy węższe. Korpus zamknięty jest: na osi kościoła wieżą, o szerokości nawy głównej, na planie kwadratu, częściowo wysuniętą przed lico fasady. Po jej bokach węższe, analogiczne, prostokątne pomieszczenia; od pn. mieszczące klatkę schodową na chór muzyczny i na wieżę, od pd. pomieszczenie magazynowe. Dostępne są z dolnej kondygnacji wieży, w górnej znajduje się chór muzyczny. Główne wejście do kościoła poprzedza podest i kilkustopniowe schody wolne, 3-boczne.

4. Bryła - kościół o zróżnicowanej wysokości poszczególnych części, 1-wieżowy, z wieżą na osi głównej, i sygnaturką na skrzyżowaniu. Korpus pseudobazylikowy. Prezbiterium, transept równe w wysokości z nawą główną, przykryte są skrzyżowanymi dachami dwuspadowymi, o równej wysokości kalenicy; na krótszych bokach oktagonu z wklęsłymi połaciami. Na skrzyżowaniu umieszczona 8-boczna sygnaturka, o wydatnym tamburze, z ażurową latarnią, bogato profilowanym gzymsem, zwieńczona wysmukłym, 8-bocznym hełmem iglicowym, z 4-ma kapliczkami, o 2-spadowym zadaszeniu. Zakrystia 2-kondygnacyjowa, i kaplica nieco niższe od korpusu przykryte są dachem pulpitowym, 1-spadowym; apsyda kaplicy, niższa - wielopołaciowym; przedsionek zakrystii, także niższy - 2-spadowym. Nawy boczne korpusu niższe przykrywają dachy pulpitowe, 1-spadowe. Wieża dzwonna 2-kondygnacyjowa, czworoboczna nakryta jest 8-graniastym hełmem iglicowym, wysmukłym, zdobionym płycinami. U jego podstawy na 4-narożach znajdują się 4-boczne sterczyny wieżowe, przykryte 4-graniastymi hełmami, a na osiach z pseudolukarnami o zadaszeniu 2-spadowym. Hełmy: wieży i sterczyn wieżowych, sygnaturki, i kapliczek zakończone są kulami i krzyżami. Wejście do przedsionka głównego akcentuje portal osłonięty 2-spadowym, wysmukłym zadaszeniem. Wieżę po obu stronach flankuje: wieża klatki schodowej, 4-boczna u podstawy, górą przechodząca w 5-boczną, 2-kondygnacyjną, przykryta dachem 2-spadowym przechodzącym w hełm 6-połaciowy. Analogicznie rozwiązana jest druga wieża, ale nieco niższa. Hełmy: apsydy prezbiterium, kaplicy, wież przy wieży dzwonnej zakończone są kulami obitymi blachą. Szczyty: naw transeptu, przedsionka zakrystii zdobią krzyże z piaskowca, a szczyt głównego wejścia, kwiaton także z piaskowca.

5. Elewacje - o wątku kamiennym, tu i ówdzie o zdobieniu ceglany, o bardzo różnorodnym detalu architektonicznym. Cokół z odsadzką jednego rzędu ciosów o rustykowym licu, zwieńczony wydatnym, prostym gzymsem. Powyżej cokołu przebiega szerszy pas w licu muru, kordonowy, ceglany, o wątku wozówkowym. Przy nawach bocznych korpusu jest on powtórzony poniżej okapu dachu. Niektóre partie dodatkowo zdobi pas ceglany, wychodzący z lica muru o motywie ząbkowanym, w różnym układzie. Tu i ówdzie motyw ten stanowi obramienia otworów okiennych, i nadproży. Gzyms wieńczący dość wydatny, zróżnicowany, profilowany, występuje też; z denticuli i kroksztynami; z fryzem arkadkowym, półkolistym; z kroksztynami; i ceglany. W prezbiterium archiwałty otwo-

Wkładkę założył: mgr Barbara Bosak, IX. 2000 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

rów okiennych są ceglane w układzie pierścieniowym. W elewacjach naw transeptu ponad gzymsem występuje rząd blend, a w szczycie otworów okiennych. Kolumny biforium są tokańskie. Ściana szczytowa zakrystii i kaplicy o zwieńczeniu w postaci blankowania na jaskółczy ogon. Poniżej gzymsu koronującego wieżę biegnie wąski gzyms, górą ujmujący wysmukłe otwory okienne. Skarpy wieży zdobią trójlistne płyciny. Obszerny portal o trójkątnym zwieńczeniu, o schodkowo rozglifionym ościeżu posiada geometrycznie zdobione archiwaolty. Po obu jego bokach nisze. Pole szczytu wypełnia rozeta z geometrycznym maswerkiem. Portale boczne dość proste, o sfazowanych ościeżach.

6. Wnętrze - podziały sklepienia, oraz szerokie pasy sklepienne naw spływają na filary wieloboczne, kolumny, półkolumny i pilastry o wydatnych, kostkowych głowicach. Ich trzony są gładkie. W nawie głównej arkady otwarte są do naw bocznych. Ponad arkadami znajdują się zagłębione płycinowo pola imitujące swoim rytmem emporę, a także wnęki. Żebra sklepień w apsydzie spływają na służki; w prezbiterium opierają się na ozdobnych wspornikach. Tutaj empora arkadą otwarta jest do wnętrza. Niektóre arkady, wnęki oraz ściany w prezbiterium zdobione są archiwoltą lub łukiem odciażającym. Chór muzyczny otwarty jest do wnętrza nawy środkowej szeroką, półpełną arkadą. Parapet chóru jest drewniany, pełny, zdobiony dekoracją snycerskiej roboty, neogotycką, umieszczoną w płycinach. Jego platforma wyłożona deseczkowaniem. Główny otwór wejściowy jest wyraźnie rozglifiony. Otwór do zakrystii zdobi kamienny portal, ozdobny, o sfazowanych gładkich i nadprożu, w narożach z wspornikami. Otwór wejściowy na chór także zdobi portal kamienny, o prostej formie. Otwór tęczowy ma wykrój półpełny.

7. Wyposażenie - chrzcielnica z piaskowca w kształcie kielicha, z pokrywą drewnianą, późnobarokowa; kropielnica kamienna, XVIII w. i pocz. XIX w.; dwa krucyfiksy drewniane, późnobarokowe; drewniane nastawy ołtarzowe utrzymane są w stylu neogotyckim, pocz. XX w.; ławki dla wiernych, konfesjonały, boazeria, balaski zapewne z lat 20-tych XX w. o elementach zdobienia w tzw. stylu zakopiańskim.

8. Instalacje - elektryczna, odgromowa, gazowa, burzowa, nagłaśniająca, wentylacja grawitacyjna.

Spis fotografii:

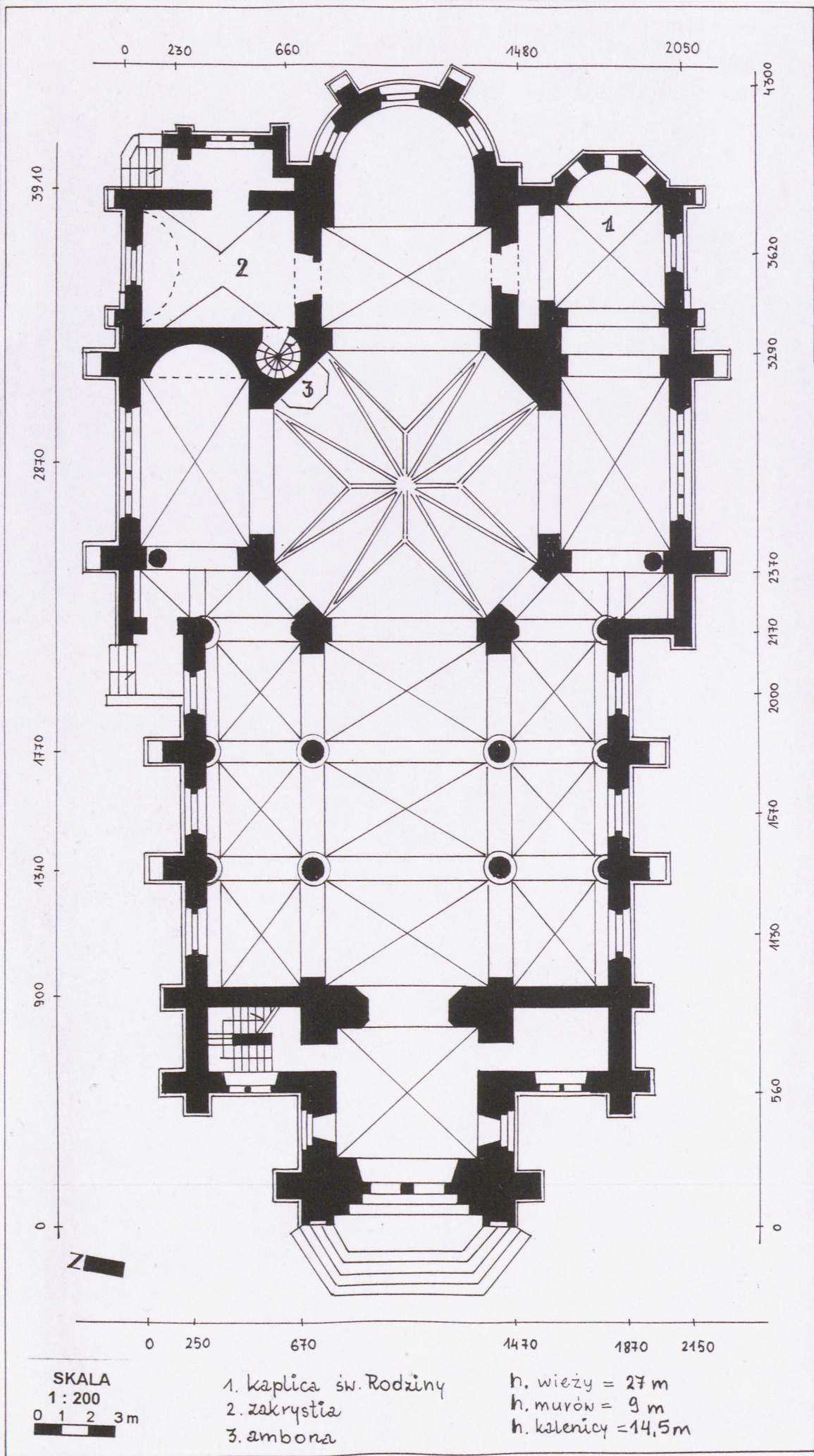
1. Widok od pn., 2. Widok od wsch., 3. Elewacja pd, 4. Widok na filar transeptu, 5. Widok na chór muzyczny, 6. Fasada, 7. Fragment fasady, 8. Portal, 9. Sygnaturka, 10. Iglica wieży, 11. Drzwi boczne zakrystii, 12. Drzwi nawy bocznej, 13. Elewacja transeptu, 14. Biforia wieży, 15. Zakrystia, 16. Kaplica św. Rodziny, 17. Widok na prezbiterium, 18. Nawa, 19. Widok z chóru muzycznego na prezbiterium, 20. Portal zakrystii, 21. Drzwi do kaplicy św. Rodziny.

1. Miejscowosc
CIEKLIN

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
Kosciol par. pw. sw. Michala Archanioła w Cielknie

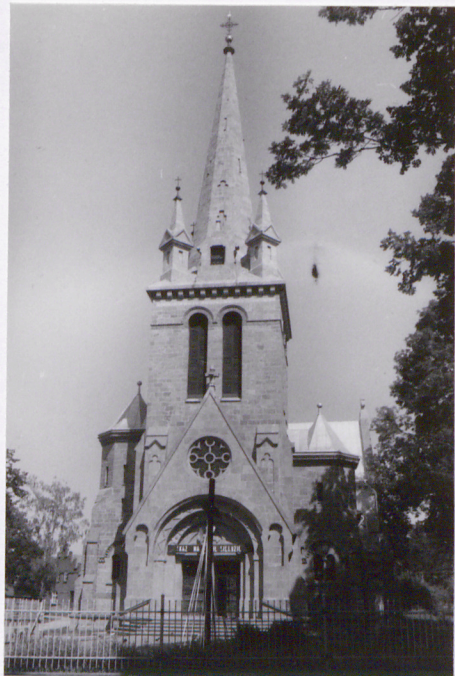
3. Zawartosc wkladki (nazwa obiektu lub materialu uzupealnajacego)
plan kościoła, 8 fotografii

Wkladke zalozyli: mgr Barbara Bosak, IX 2000 r.

(imie, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywow:

6.

7.

8.

9.

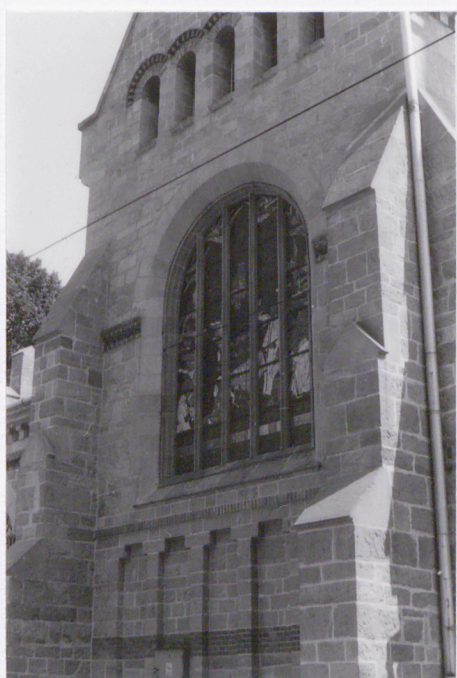
10.

11.

12.

13.

1. Miejscowość

CIEKLIN

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół par. pw. św. Michała Archanioła w Cielkinie

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

8 fotografii

14.

15.

16.

17.

18.

Wkładkę założył: mgr Barbara Bosak, IX. 2000 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

19.

20.

21.